

godt kan see, at dette bør betragtes som et virkeligt Stats-theater. For mig maa det imidlertid gjøres Haab om dette Naan; men, ligesom man ved andre Leiligheder er kommen ind paa det Princip, som jeg anseer for meget retferdigt, at de, der særligt nyde Godt af en Ting, først og fremmest bør bidrage dertil, saaledes mener jeg ogsaa, at dette maa gjælde her med Hensyn til Kjøbenhavns Communes Forhold til Theatret. Man har jo f. Ex. nægtet Aalborg Commune den Gåde af Statskassen, som blev forlangt til Pontonbroen ved Aalborg, fordi man meente, at Byen selv vilde have saa megen Gavn af denne Bro, at den ogsaa burde bære Byrden derved. Nu er det i det Mindste min fulde Overbeviisning, at Kjøbenhavns og dens nærmeste Omegns Beboere have mere Gavn af det kongelige Theaters Spil og den derved udbgaaende Dannelselse end Beboerne i det øvrige Danmark, og derfor finder jeg det fuldstændig rigtigt, retferdigt og billigt, at Kjøbenhavns Commune særlig bidrager Noget til Theatret. Grunden til, at jeg ikke deskomindre ikke har stillet noget Forslag i denne Retning til Finanslovsforslaget, er den, at det efter min Overbeviisning er rigtigt at gjøre dette Spørgsmaal til Gjenstand for en særlig Lov, da jeg ikke troer, at man let kan faa et saa indgribende Forslag optaget i Finansloven. Imidlertid glæder det mig af den høitagede Cultus-ministers ligesom ogsaa af andre ærede Lands-thingsmænds Udtalelser at fornemme, at en saadan Anskuelse ikke er enestaaende hos mig. Jeg haaber, at Resultatet i sin Tid vil blive, at Kjøbenhavns Commune særlig kommer til at bidrage Noget til det store Tilskud, som Theatret fordrer, saalænge det skal være Stats-theater.

Krieger: Jeg sympathiserer med den ærede Ste Lands-thingsmand for Ste Krebs (Bloug), naar han har bragt de almindelige Spørgsmaal, Underviisningsvæsenet vedkommende, paa Bane, og jeg gjør det netop under de nuværende Forhold. Vi have saa ofte i de sidste uhykkelige Tider hørt, at Opgaven fremfor Alt var at fremme de materielle Interesser. At nu de materielle Interesser skulle fremmes, modsiges jeg ikke; men den, der troer, at

Sagen dermed er gjort, tager mærkeligvis Forsaavidt altsaa, som der aabenbart paa Bunden af det ærede Medlems Optraeden i denne Sag ligger en Erkjendelse af, at der er Andet at gjøre for det danske Folk, end at samle Penge og bruge disse godt, har han min fulde Samstemning, thi det er visselig min Overbeviisning, at, skal man stille en Opgave som den første for det danske Folk, saa er det en aandelig Opgave og ikke en materiel. Jeg erkjender fremdeles, at ved alle saadanne vigtige og vanskelige Spørgsmaal kan det, selv om der ikke foreligger noget samhelst Afstemningspunkt, have sin Betydning, hvilke Udtalelser der leilighedsvis falde. De kommende Begivenheder kaste altid deres Skygge foran sig, og de forskellige Betragtninger, der komme frem, snart her, snart der, bidrage paa en Maade, som den enkelte meget vanskelig kan gjøre sig selv Rede for, til at danne den almindelige Mening, som snart lættes og snart forhindrer paa en ofte noget gaade fuld og uforklarlig Maade vigtige Foranstaltningers Fremme. Altsaa i flere Retninger sympathiserer jeg her med den ærede Landstingsmand. Et Andet er, at der dog var Meget i det, den ærede Landstingsmand hittede paa, hvori jeg ikke kan være enig hverken i Almindelighed, ei heller forsaavidt han meente, — thi det var dog vel det practiske Resultat, han vilde anbefale, — at der skulde nedsættes en Commission til en almindelig Undersøgelse af det høiere offentlige Underviisningsvæsen. Det ærede Medlems almindelige Bemærkninger med Hensyn til Universitetet kan jeg vel i det og Andet tiltræde; men jeg troer dog tillige, at han oversaae Noget, som vi aldrig slippe bort fra paa Grund af vor Ridenhed, og det er, at der er en Dobbeltthed tilføede en Dobbeltthed ved Universitetet, en Dobbeltthed ved de enkelte Universitetslæreres Virksomhed. Lad mig her henvise til den Forskiel, der i Frankrig findes mellem Universitetets Faculteter og den frie videnskabelige Virksomhed ved Collège de France og Institutet. Der er og der maa være ved Universitetet paa eengang det, der nærmest tilhører den høiere Dagsskole, samt det, der tilhører et heelt videnskabeligt Academie. Vi kunne ikke her som i Paris, paa den ene Side have Universitetets Faculteter og andre høiere Un-